

Visitatie lidscholen Nederlandse Dalton Vereniging

V i s i t a t i e v e r s l a g P O

Zie handleiding visitatie lidscholen
(Gebaseerd op Toetsingskader Erkenning Daltoninstellingen)

Naam school	Daltonschool Sint Jozef
Adres	Markerstraat 9
Postcode en plaats	8531KM Lemmer
E-mailadres school	info@daltonlemmer.nl
Telefoonnummer school	0514-560563
Directeur	Lydia Wolbers
Adjunct-directeur	-
Daltoncoördinator	Annemiek Brandsma (start dit schooljaar de opleiding tot daco)
Aantal groepen (PO)	11
Aantal leerlingen	235
Populatie (PO)	Multicultureel, multireligieus en van geen opleiding, laag opgeleid tot hoog opgeleide ouders
Aantal leraren	17 + 1 onderwijsassistent
In bezit van Daltoncertificaat	13
Bezig met Daltoncursus	4 (samen met hele team tweejarig traject bij Saxion hogeschool Deventer)
Nevenvestigingen	nee
Stand van zaken inspectie	basisarrangement
Visitatieteam	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Datum visitatie	11 - 11 - 2019
Soort visitatie	1 ^e licentieaanvraag
(besluit vorige visitatie)	2e licentieaanvraag
	☒ licentieverlenging
	versnelde visitatie licentieverlenging
	Visitatie na bezwaarprocedure

**Commissies visitatie PO en VO
Nederlandse Dalton Vereniging**

0. Realisering aanbevelingen vorige visitatie

niet van toepassing bij 1^e licentiaaanvraag

aanbeveling 1.

1.1 Leerlingen kunnen zelf taak- en keuzewerk samenstellen en dit plannen

Toelichting: binnen de huidige ontwikkeling van taakborden en planningsinstrumenten kunnen de mogelijkheden worden geoptimaliseerd. Hierbij zou de invloed van kinderen op de taak kunnen worden vergroot (wat doe ik wanneer en waarom, hoe lang heb ik hiervoor nodig, ik heb hier wel/geen instructie voor nodig)

1.2 leerkrachten kunnen zelf taak- en keuzewerk samenstellen en dit plannen

Toelichting: zie 1.1

evaluatie school

We hebben in de afgelopen jaren geëxperimenteerd met onze taakbrieven om ook de leerlingen daarin een actievare rol te kunnen toebedelen. In de scholing die we in de jaren 2018-2019 en 2019-2020 hebben we opnieuw onze taakbrieven onder de loep genomen.

Op dit moment hebben we de keuze gemaakt om de taakbrief nog grotendeels te gebruiken als 'opdrachtkaart'; 'mijn eigen doel', keuzewerk en 'eigen opdracht' is door de leerlingen zelf in te vullen. Daar we gestart zijn met een nieuwe rekenmethode (groep 3 t/m 7) en zowel de leerlingen als de leerkrachten hieraan moeten wennen, hebben we de afspraak gemaakt om vanaf blok 2, het rekenen als een open blok (per week gekaderd) op de taakbrief te zetten en daarnaast een doelenmapje te gebruiken waarbij de leerlingen kunnen aangeven wat ze beheersen, welke hulpmiddelen ze hebben gebruikt, welke oefeningen ze hebben gedaan en wat hen heeft geholpen om het doel te behalen. Van daaruit willen we de opbouw verder maken richting een taakbrief die opgebouwd is vanuit de doelen, waarbij leerlingen o.b.v. reflectie bepalen of ze hun doel wel of niet behaald hebben; waarin naast dag- en weekdoelen ook periode-doelen (doelen voor een langere tijd) worden opgenomen. Wellicht kunnen we de taakbrief t.z.t. vervangen door een doelenmapje.

Bovenstaande wil niet zeggen dat leerlingen niet bekend zijn met de te bereiken leerdoelen. Op de doelenmuur worden deze zichtbaar gemaakt, besproken en gezamenlijk of individueel met leerlingen op gereflecteerd.

Ook onze tijdplanners worden meer ingezet als instrument om duidelijk te maken wanneer welke instructie (passend bij de doelen) is. Op termijn willen we deze borden gebruiken om alleen of voornamelijk de instructiemomenten aan te geven.

bevindingen visitatieteam

Er zijn mogelijkheden voor de kinderen om hun eigen taakwerk samen te stellen en in te plannen. Zo kunnen ze zelf bepalen in hoeverre ze de rekendoelen voor het komende rekenblok beheersen en welke leerstof ze maken. De keuzetaak als vaste taak binnen de (week)taak wordt niet in alle groepen op dezelfde manier gehanteerd. (zie aanbeveling 3). Bij het actief leren zien we wel eigen keuze d.m.v. leervragen (taakbrief: eigen opdracht).

aanbeveling 2.

2. Benut de mogelijkheden voor 'loslaten' die jullie populatie biedt, optimaal

Toelichting: deze kinderen kunnen nog meer aan. Zij weten uitstekend wat van hen verwacht wordt en spraken uit meer zelfinstructie en zelfsturing aan te kunnen

evaluatie school

Loslaten op basis van vertrouwen blijft een aandachtspunt. Wisseling van personeel, ziekte en een verandering van leerling-populatie heeft dit de laatste jaren ook wel onder druk gezet. We hebben een aantal jaren kunnen werken met een 'stiltelokaal', op dit moment hebben we geen lokaal of andere rustige ruimte over. We hebben een tijd gebruik gemaakt van de lokalen die leeg waren op de momenten van gym, maar dit werkte niet. Nu hebben we de inrichting of indeling van de gang, hal en de (voormalige computer-) ruimte boven als stiltezones en overlegzones ingericht. Met behulp van gangkaarten kunnen leerlingen de keuze maken om buiten de lokalen te werken. We hebben en zijn bezig een grote slag te maken in het werken met doelen, waartoe we de leerlingen 'uitdagen' om zelf goed na te denken of zij een doel behaald hebben, of zij alles begrijpen, of ze wel/niet instructie nodig hebben. We zien, met name in de bovenbouw, dat leerlingen (evt. Met behulp van een voortoets) goed in staat zijn om aan te geven waarop ze nog instructie behoeven. Eigen opdracht en keuzewerk geeft de leerlingen de ruimte om aan te geven wat ze willen leren, creëren of onderzoeken. Zie hiervoor ook de actief leerwijzer in het daltonboek

bevindingen visitatieteam

Loslaten blijft voor sommige leerkrachten lastig. Bij het werken met doelen d.m.v. voortoetsen, wordt het eigenaarschap van de kinderen wel vergroot. Bij de "eigen opdracht" hebben we wel keuzevrijheid gezien.

---

aanbeveling 3.**evaluatie school****bevindingen visitatieteam****aanbeveling 4.****evaluatie school****bevindingen visitatieteam****aanbeveling 5.****evaluatie school****bevindingen visitatieteam**

1. Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen

Indicatoren op leerlingniveau

1.1	De leerling neemt verantwoordelijkheid voor de verwerking van zijn taak.
1.2	De leerling legt waar nodig verantwoording af aan zijn leraren, zijn medeleerlingen en zijn ouders over de verwerking van zijn taak.
1.3	De leerling is actief betrokken bij zijn eigen (leer)werk.
1.4	De leerling draagt zorg voor zijn leeromgeving.

evaluatie school

Onze leerlingen werken zelfstandig aan hun taakwerk. De keuze voor de taal spelling methode STAAL heeft wel met zich meegebracht dat er veel instructiemomenten zijn. Leerlingen weten de mogelijkheden die er zijn om binnen en buiten het lokaal te werken.

In de kleutergroepen werken we steeds meer met 'ontdekkend leren', waarbij kleuters worden uitgedaagd hun eigen 'leervragen' te bedenken. Naar aanleiding van deze gesprekjes worden de taken samengesteld. Kleuters leren zelfstandig plannen m.b.v. het taak/planbord. Zij gebruiken magneetjes in de dagkleuren voor planning en afronding van hun taak. Vanaf groep 2 werken ze ook met een taakbrief.

Vanaf groep 3 werken we verder met taakbrieven en vanaf groep 4 worden deze gecombineerd met tijdplanners. Ons doel is om deze planners meer en meer te maken tot borden waarop alleen de instructiemomenten te zien zijn zodat leerlingen, op basis van reflectie, zelf kunnen aangeven welke instructie zij nodig zijn.

Zie ook daltonboek.

bevindingen visitatieteam

We hebben, van groep 1 t/m 8, leerlingen gezien die verantwoordelijkheid nemen voor hun weektaak. Ze kennen en kunnen de regels goed verwoorden en toepassen.

Kijken de leerlingen op de tijdsplanners/doelenmuur?

Indicatoren op leraarniveau

1.5	De leraar kan loslaten en schenkt vertrouwen aan zijn leerlingen. Hij biedt hiervoor een kader waarbinnen de leerlingen hun eigen leerproces kunnen vormgeven.
1.6	De leraar houdt rekening met verschillen en creëert maatwerk dat zichtbaar is in de taakinhoud.

1.7	De leraar begeleidt zijn leerlingen en geeft waar nodig sturing, op zo'n manier dat de leerlingen zich vaardigheden eigen kunnen maken om de leerdoelen te behalen en de taak te kunnen volbrengen.
-----	---

evaluatie school

Onze leerkrachten geven de leerlingen het **VERTROUWEN** en het gevoel dat ze competent en goed zijn zoals ze zijn.
 Grenzen worden aangegeven daar waar nodig, zowel op gedrag als op werk. Dat kan betekenen dat zij ook differentiëren in het geven van vrijheid en verantwoordelijkheid. Niet alle leerlingen kunnen evenveel vrijheid en verantwoordelijkheid aan.
 Om een doorgaande lijn te creëren hebben we een leerlijn ontwikkeld voor de kernwaarde vrijheid/verantwoordelijkheid. Zie hiervoor ons daltonboek.
 Voor leerkrachten zelf geldt ook dat zij de ruimte en vrijheid ervaren om binnen de grotere lijn der afspraken te experimenteren binnen hun groep. Onze dalton teamscholing heeft daar zeker toe bijgedragen.

bevindingen visitatieteam

We hebben de taakbrieven gezien met de 5 stromen. Voor de kinderen is dit helder en duidelijk. Probeer de kinderen nu nog meer los te laten!
 Zie verder aanbeveling 2.

Indicatoren op schoolniveau

1.8	Op de school heerst een cultuur van vertrouwen.
1.9	Leraren en overige medewerkers kunnen omgaan met verantwoordelijkheid en het aangeven van grenzen.
1.10	Leraren en overige medewerkers komen de afspraken na.
1.11	De brede algemene vorming van leerlingen is richtinggevend.
1.12	Het onderwijs wordt gegeven in een lerende organisatie waar leerlingen en leerkrachten zich kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden.

evaluatie school

Wij zijn een school met een open, fijne en veilige sfeer waar ouders, leerlingen en leerkrachten geen drempels ervaren om bij elkaar of bij de directie binnen te lopen. Alle teamleden maken deel uit van een leerteam. Elk leerteam krijgt het vertrouwen van directie en team om een deel van het jaarplan uit te werken. De leerteams maken hun eigen vergaderschema. Onderwerpen komen terug op plenaire teamvergadering, bordsessies of bouwvergaderingen. We hebben de volgende leerteams: Dalton, Zorg, Begaafdheid en ICT.
 De leerkrachten zijn betrokken op de leerlingen en op elkaar en ervaren de vrijheid, het vertrouwen wat ze krijgen om autonoom en authentiek te zijn in hun functioneren als een groot goed.

bevindingen visitatieteam

De Jozefschool heeft een team dat open en eerlijk communiceert. Er heerst een open en fijne sfeer. Dat merk je bij de inloop van de kinderen. Ook de ouders waar-deren deze fijne sfeer.
Leerkrachten werken allemaal in een leerteam en weten wanneer er iets van hun verwacht wordt.

2. Zelfstandigheid

Indicatoren op leerlingniveau

2.1	De leerling neemt zelf initiatieven om zijn leerdoelen te bereiken.
2.2	De leerling vraagt hulp van anderen en helpt anderen als zij hem/ haar om hulp vragen.
2.3	De leerling bepaalt mede hoe (werkvorm, tempo, plaats, tijd) hij/zij werkt aan de gestelde doelen.
2.4	De leerling kan omgaan met uitgestelde aandacht.
2.5	De leerling krijgt de gelegenheid het gemaakte werk zelfstandig na te kijken.

evaluatie school

Leerlingen leren meer en meer werken met doelen, met name voor het vakgebied rekenen, waardoor ze actief werken om dat doel te bereiken. Zij zijn goed in staat om te werken aan hun taak, om keuzes te maken waar en met wie ze werken en waaraan ze werken. Veel leerlingen zijn in staat om te beoordelen of ze een doel behaald hebben of niet en wat ze nog nodig hebben. Wij stimuleren de leerlingen om in de correctiehoeken hun werk zelf na te kijken. Taakbrieven, tijdplanners en ontdekkend leren zijn eerder al genoemd.
In het daltonboek staat onze leerlijn beschreven en de middelen die we gebruiken om de zelfstandigheid van leerlingen te bevorderen.

bevindingen visitatieteam

Tijdens de visitatie hebben wij opgemerkt dat in elke klas wordt gewerkt met doelen. Zowel in een taakbriefmapje van de leerlingen als op de muur. Door middel van doelenmuren met betrekking tot rekenen, taal en spelling. Belangrijk om keuzes te maken. Wat heeft het meeste effect op de leerlingen?
De leerlingen worden vrij gelaten waar ze mogen werken, er heerst dan rust en duidelijkheid. Leerlingen weten erg goed hoe ze moeten omgaan met uitgestelde aandacht, ze weten wat de vervolgstappen zijn. In veel groepen was terug te zien

dat leerlingen zelf een keuze mogen maken wat voor taak ze gaan maken na bijvoorbeeld een rekeninstructie, de leerlingen kunnen duidelijk maken, waarom ze op dat moment iets maken of doen.

Indicatoren op leraarniveau

2.6	De leraar creëert de randvoorwaarden (taakgerichte werksfeer, organisatie, opdrachten/taken, materialen) die de leerlingen in staat stellen zelfstandig te kunnen werken, zodat zij in hun eigen tempo en op hun eigen wijze kunnen leren.
2.7	De leraar stimuleert leerlingen initiatieven te nemen en te tonen.
2.8	De leraar biedt ruim tijd aan leerlingen om zelfstandig te kunnen werken.
2.9	De leraar creëert voor de leerlingen de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.

evaluatie school

Leerkrachten stellen het kind centraal. De inrichting van lokaal, hulpmiddelen en organisatievorm zijn er op gericht het kind te doen groeien in zijn/haar zelfstandigheid. 'Loslaten' is binnen ons onderwijs dan ook belangrijk, loslaten vanuit vertrouwen leidt tot 'los houden'.

De veranderde leerling-populatie leidde er soms toe dat leerkrachten meer gingen/gaan 'vasthouden' door de methode centraler te stellen met het idee op die manier beter de gewenste 'opbrengsten' te bereiken. Dit blijft een aandachtspunt: vertrouwen hebben in ontwikkelingsgroei en goede opbrengsten door een brede persoonsvorming. We zien hierin verschillen tussen leerkrachten

bevindingen visitatieteam

In alle lokalen is duidelijk terug te zien dat de inrichting is gericht op de leerling, zodat leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen.

Door ruimtegebrek in het gebouw is er voor gekozen om op de gangen samenwerk-plekken te maken en boven een stilte-werkplek. Leerlingen mogen, in overleg met de leerkracht, bepalen waar ze mogen werken. Het visitatieteam heeft een "rustige school" aangetroffen, waarbij leerlingen doelgericht hun route binnen de school kiezen.

Door doelen centraler te stellen, is er zeker een mogelijkheid tot meer loslaten. Het overzicht voor de leerkracht met betrekking tot het vak rekenen wordt inzichtelijker. Door op deze manier te werken, zien wij dat de leerkrachten meer durven. Nu is het zaak om dit voort te zetten.

Indicatoren op schoolniveau

2.10	De school creëert voor de leraren en overige medewerkers de ruimte om hun talenten te laten zien en te ontwikkelen.
2.11	De school stimuleert leraren en overige medewerkers initiatieven te nemen en te tonen.

evaluatie school

Het gegeven dat we binnen twee jaar 4 nieuwe, pas afgestudeerde, leerkrachten binnen ons team hebben gekregen (met wie we erg blij zijn) heeft ertoe geleid dat wij onze dalton-ontwikkeling teambreed hebben opgepakt door Saxion Deventer in te huren voor scholing.

Vanuit deze scholing zijn DOP groepen gevormd. De onderwerpen voor de DOP's zijn uit het team zelf gekomen: inrichting, werken met doelen, toetscultuur en vergadercultuur. Leerkrachten hebben zelf kunnen kiezen in welke ontwikkelgroep zij wilden gaan, deze DOP's zijn naast de leerteams. In het schooljaar 2018-2019 hebben de leerteams op een iets lager pitje gefunctioneerd om de DOP groepen de ruimte en tijd te geven een en ander goed op te zetten en uit te werken.

Daarnaast is er voor leerkrachten ruimte om individueel keuzes voor scholingsactiviteiten te maken.

bevindingen visitatieteam

Het visitatieteam heeft gemerkt dat dit een gedreven groep is. Afgelopen jaren is met elkaar een traject gestart. De motivatie en de wil is er. Door zelf de keuze te maken in welke DOP groep je gaat werken, brengt dit meer initiatief en betrokkenheid.

Belangrijk dat DOP groepen zich nu gaan richten met betrekking tot keuzes maken.

Waar wil het team verder mee (uitbreiden, verdiepen) en wat kan het team blokkeren.

3. Samenwerking

Indicatoren op leerlingniveau

3.1	De leerling benut de gegeven tijd en gelegenheid om te oefenen en zich te bekwamen in samenwerkingsvaardigheden.
3.2	De leerling werkt op respectvolle wijze samen met leraar en medeleerlingen.

evaluatie school

Samenwerken is een vanzelfsprekend iets voor onze leerlingen. Zij werken samen aan een taak, voeren samenwerkingsopdrachten uit, bedenken maandsluitingen, nemen deel aan de leerlingenraad, leiden volwassenen rond in school, zijn gewend aan maatjesleren en tutorleren, organiseren activiteiten als sponsorloop, open podium, bereiden zelf gymlessen voor enz.

Zie ook daltonboek.

bevindingen visitatieteam

We hebben vandaag allerlei vormen van samenwerken gezien (werken met tutores, coöperatieve werkvormen, samenwerken met taakwerk, rondleiden van volwassene(n)). Via de leerlingenraad hebben we de andere samenwerkvormen bevestigd. Het werken met maatjes wordt niet overal op dezelfde manier gehanteerd.

Indicatoren op leraarniveau

3.3	De leraar werkt op respectvolle wijze samen met collega's en leerlingen.
3.4	De leraar geeft samen met collega's vorm aan de taak of leertaken, zoals deze in de school zijn afgesproken.
3.5	De leraar kan verschillende vormen en niveaus van samenwerken toepassen.
3.6	De leraar schept een pedagogisch veilig klimaat voor samenwerking met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling.

evaluatie school

Ons team is sterk, functioneert zelfstandig en vindt het vanzelfsprekend om elkaar te ondersteunen, samen te werken daar waar nodig en daar waar het kan.

bevindingen visitatieteam

Middels verschillende vergadervormen, DOP-groepen en het volgen van een gezamenlijk daltontraject wordt er veel samengewerkt en geleerd door de leerkrachten. Collegiale consultatie en bezoeken van andere scholen zijn mogelijkheden die, o.i., de samenwerking nog kunnen vergroten. Het bestuur geeft aan hierin te willen investeren.

Indicatoren op schoolniveau

3.7	De school is een leefgemeenschap waarbinnen leerlingen, leraren en overige medewerkers op een zichtbare wijze samen leven en werken.
3.8	De school is een leerplek waar leerlingen en leraren al samenwerkend van en met elkaar leren.
3.9	De school is een veilige oefenplek voor democratisering en socialisering.

evaluatie school

Kom de school binnen en proef de sfeer van samenwerking en saamhorigheid.

bevindingen visitatieteam

We hebben de saamhorigheid “geproefd” en merkten dat kinderen, leerkrachten en ouders veel respect voor elkaar hebben. Er worden mogelijkheden voor samenwerking geboden.

4. Reflectie

Indicatoren op leerlingniveau

4.1	De leerling maakt een planning voor zijn taakwerk.
4.2	De leerling stuurt zijn planning bij door de voortgang te overzien.
4.3	De leerling beziet het behaalde eindresultaat kritisch en neemt leerpunten mee naar een volgende planning van zijn taak.
4.4	De leerling reflecteert op zijn eigen gedrag en dat van zijn medeleerlingen.

evaluatie school

We hebben de laatste jaren ingezet op coaching-gesprekken met leerlingen. Daarbij is het mooi om te zien hoe goed veel leerlingen in staat zijn om te reflecteren op eigen handelen. Als ze doelen niet halen weten ze vaak eerlijk te verwoorden waaraan dat ligt. Ook kunnen ze aangeven wat niet en wat wel begrepen is en wat ze (nog) nodig hebben aan instructie. Hierbij zijn wel grote verschillen te zien tussen leerlingen. Differentiatie ook op dit gebied is daarom nodig. Voor rekenen hebben we een doelenblad geïntroduceerd waarop leerlingen hun bevindingen kunnen aangeven: beheersen ze de oefentoets, kan ik aan de eindtoets beginnen, welke oefenstof wil ik nog maken, welke hulpmiddelen heb ik nodig, heb ik instructie nodig van de leerkracht kan ik het samen doen met mijn maatje of andere leerling? Daarnaast hebben we onze ‘karretjes’ geïntroduceerd waarop leerlingen werk in kunnen leveren op basis van eigen inzicht: ik kan het, ik twijfel of ik oefen.....leerkrachten kunnen op basis daarvan hun begeleiding/instructie aanpassen op de onderwijsbehoefte van de leerling.

bevindingen visitatieteam

We hebben de doelenformulieren voor rekenen en de “karretjes” gezien. Kinderen kunnen verwoorden hoe ze met de doelen omgaan. In enkele groepen hebben we coaching-gesprekken gezien.

--

Indicatoren op leraarniveau

4.5	De leraar zet verschillende reflectiemethoden in.
4.6	De leraar laat leerlingen reflecteren op de samenwerking.
4.7	De leraar laat leerlingen feedback geven op zijn eigen functioneren.
4.8	De leraar is in staat om kritisch naar zijn werk te kijken en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om zich verder te ontwikkelen.

evaluatie school

Reflectie is lang een terugkerend punt geweest in onze besprekingen. Diverse reflectieformulieren zijn ontwikkeld voor de leerlingen; leerlingen ervoeren het vaak als herhaling van zetten waardoor het formulier zonder al te veel motivatie werd ingevuld. Tijdens onze teamscholing hebben we ook dit punt opgepakt en een lijn uitgezet.

Eerder al hadden we coaching-gesprekken met leerlingen teambreed opgepakt door een jaar cursus in te kopen van Corrie Wolters (boek: 'Oplossingsgericht werken met kinderen'). Nu weten we steeds beter vorm te geven aan deze kernwaarde. Herhaaldelijke evaluatie is ook hier gewenst.

bevindingen visitatieteam

Er is een start gemaakt met coaching-gesprekken. Dit moet nog verder vorm krijgen en er moet in de toekomst een vorm gevonden worden dit in te passen in een port-folio.

Vanaf groep 5 is het kind bij het tweede en derde gesprek aanwezig (kind-ouder-leerkrachtgesprekken).

Indicatoren op schoolniveau

4.9	De school stelt leraren en overige medewerkers in de gelegenheid van en met elkaar te leren.
4.10	De school hanteert een doorgaande lijn m.b.t. reflectie op leerlingniveau.

evaluatie school

We hebben een reflectielijn voor leerlingen opgezet; we hebben reflectie als belangrijk onderdeel van onze teamscholing meegenomen. Leerkrachten ervaren

vaak tijdgebrek om ruimte te vinden voor reflectiegesprekken met leerlingen, met name in de onderbouwgroepen knelt dit.

bevindingen visitatieteam

Voor de reflectielijn zie het daltonboek. Voor de reflectie loopt er een teamscholing. Niet overal vinden reflectiegesprekken regelmatig plaats.

5. Effectiviteit / doelmatigheid

Indicatoren op leerlingniveau

5.1	De leerling behaalt zijn leerdoelen die passen bij zijn persoonlijke ontwikkeling.
5.2	De leerling gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn leertijd.
5.3	De leerling is actief bezig met de taak en maakt efficiënt gebruik van zijn keuzemogelijkheden.

evaluatie school

Leerlingen kunnen naarmate ze ouder worden beter omgaan met tijd, keuzes, verantwoordelijkheid en doelen. Dit hangt nauw samen met reflectie. Het blijft een belangrijk punt om leerlingen hierin te doen groeien door ze het vertrouwen te geven.

bevindingen visitatieteam

De kinderen kunnen duidelijk verwoorden wat ze moeten doen, hoe ze dat moeten doen en waarom. Er gaat weinig effectieve leertijd verloren. Probeer kinderen nog meer te betrekken bij de inbreng van zijn eigen doelen op de taakbrief (aanbeveling 2).

Indicatoren op leraarniveau

5.4	De leraar behaalt zijn leerdoelen.
5.5	De leraar gaat op een efficiënte en verantwoorde wijze om met zijn lestijd.
5.6	De leraar zorgt voor afwisseling van leeractiviteiten tijdens de les.
5.7	De leraar stemt de instructie en het leerstofaanbod af op de leerbehoeften en leermogelijkheden van zijn leerlingen.
5.8	De leraar daagt leerlingen uit het beste uit zichzelf te halen.

5.9	De leraar geeft leerlingen een uitdagende motiverende taak die past bij het niveau, de interesse en het (werk)tempo van de individuele leerling.
5.10	De leraar analyseert de leerproblemen van leerlingen die de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

De leerkrachten stimuleren, organiseren en managen waardoor leerlingen in staat zijn zo te werken dat de bij hen passende doelen behaald kunnen worden. Daarbij maken zij gebruik van methoden, coöperatieve en andere werkvormen. Bewegend leren, maatjesleren en ook tutorleren wordt ingezet. Er is veel verscheidenheid in extra materialen, passend bij de diverse leerstijlen van leerlingen.

bevindingen visitatieteam

We hebben een aantal verschillende werkvormen gezien. Coöperatief, bewegend leren en methodes. Elk kind komt op zijn/haar manier aan bod en krijgt zo de gelegenheid om tot leren te komen.

Indicatoren op schoolniveau

5.11	Het onderwijs is door een efficiënte inrichting van tijd, ruimte en middelen doelmatig en gericht op het behalen van de noodzakelijke opbrengsten.
5.12	De school hanteert een doorgaande lijn van de daltoncompetenties van leerlingen en personeel.
5.13	De school biedt leerlingen ondersteuning en/of passende zorg als zij de leerdoelen niet halen.

evaluatie school

Daar in relatief korte tijd onze leerlingenpopulatie is veranderd heeft dat ook andere eisen gesteld aan de manier waarop we ons onderwijs inrichten. Als BPS school zijn we in staat om het onderwijs aan meer en hoogbegaafde leerlingen in de groepen te doen plaatsvinden. Jaarlijks stellen we criteria op waarop leerlingen geselecteerd worden voor de plusgroep (wekelijks op woensdag); ook in deze plusgroep wordt gewerkt aan specifieke leerling-eigen doelen. Onze onderwijsassistent begeleidt op drie ochtenden NT2 of pas gearriveerde buitenlandse leerlingen. Door te werken met LIO of WPO studenten kunnen we leerkrachten vrij roosteren voor extra individuele begeleiding aan leerlingen die meer moeite hebben met de lesstof en leerdoelen. Het werkdrukbudget is ingezet om een 11e groep te creëren waardoor we, op een paar groepen na, mooie kleine(ere groepen hebben. Ook heeft een leerkracht van het genoemde budget 1 dag voor werkdrukverlichting, zij wordt in diverse groepen ingezet. Leerkrachten hebben daardoor af en toe 'onder schooltijd' vrij om les en andere rand-voorwaardelijke onderwijszaken voor te bereiden.

bevindingen visitatieteam

Daar waar nodig worden de hulpmiddelen en mankracht ingezet. Zo zijn de werkdruk en drukvelden ingezet om een extra groep te formeren. Ouders zijn betrokken bij de problematiek van de werkdruk onder de leerkrachten.

Borging als voorwaarde

Indicatoren op schoolniveau

6.1	De school werkt planmatig aan de daltonontwikkeling en beschrijft dit in een daltonbeleidsplan.
6.2	De school geeft aan hoe de daltonontwikkeling wordt aangestuurd, bv. door een daltoncoördinator.
6.3	De school draagt haar daltonidentiteit uit. (schoolgids, website, folders etc).
6.4	De school heeft daltonscholing in het scholingsplan opgenomen.
6.5	De school benut de daltonmogelijkheden van het gebouw.
6.6	De school enquêteert regelmatig de leraren, de ouders en de leerlingen over de daltonontwikkeling en de kwaliteit van het daltononderwijs.
6.7	De school is actief betrokken bij dalton-regioactiviteiten, waarbinnen zij vertegenwoordigd is.
6.8	De leerlingen worden betrokken bij de daltonontwikkeling van de school.
6.9	De ouders worden betrokken bij het ondersteunen van de daltonontwikkeling van de school.
6.10	Het schoolbestuur ondersteunt de school in haar daltonontwikkeling.

evaluatie school

In bovenstaande is regelmatig verwezen naar ons daltonboek en gerefereerd aan onze daltonscholing. Het leerteam dalton 'bewaakt' de doorgaande daltonlijn en daltonontwikkeling. Op de maandinfo verwoorden we kort waar we specifiek op daltongebied mee bezig zijn. In het tweejaarlijkse tevredenheidsonderzoek (KMPO van Beekveld & Terpstra) voegen we daltonvragen toe, in schoolgids en schoolplan staat onze daltonidentiteit duidelijk beschreven. Ook in de vorming naar IKC zijn wij voornemens om ons te ontwikkelen tot een DKC (Dalton Kind Centrum).

bevindingen visitatieteam

Tijdens de rondleiding, die door leerlingen werd gegeven, werd duidelijk hoe makkelijk de leerlingen over hun school en de daltonelementen kunnen vertellen. En dit aan de hand van voorbeelden uit hun eigen praktijk kunnen verhelderen. Het daltonhandboek is een prachtig document waar alles heel helder in staat beschreven. Laat dit tijdens de plenaire vergaderingen met regelmaat terugkomen, zodat iedereen op de hoogte is van alle gemaakte afspraken. Hier ligt een mooie uitdaging voor de daco.

In de schoolgids staat duidelijk vermeld waar de school voor staat, ook m.b.t. dalton. Door middel van een daltonontwikkelplan is goed te lezen waar het team naar toe wil. Deze ontwikkelpunten komen terug op de momenten wanneer er wordt gewerkt binnen de DOP-groepen.

De website kan wat dat betreft nog worden aangepast. Waar kan de Sint Jozef zich onderscheiden in vergelijking met andere scholen in de buurt, ook op het gebied van dalton? Laat zien wat jullie in huis hebben!

Overige opmerkingen school

(nog niet in zelfevaluatie opgenomen, maar wel relevant)

Als school zitten we op dit moment in een heel mooi ontwikkelproces, waarbij we als volledig team onze daltonlijn weer updaten en uitzetten richting toekomst. Door verandering van populatie én een dalende lijn in de opbrengsten hebben we enkele nieuwe methoden gekozen (STAAL en Getal en ruimte) die we de komende tijd willen evalueren om daarbij ook te bekijken hoe we ze iets meer dalton-proof in kunnen zetten.

Uit de gesprekken met leerlingen

- Gekozen door middel van een presentatie.
- Ze vergaderen eerst in de klas. De punten vanuit de groepsvergadering nemen ze mee naar de leerlingenraad.
- Ze mogen meedenken over: plein, besteding van microkrediet.

- Ze hebben bereikt: moederdagkraampje, wc beker, gebak verkopen bij maandsluiting.
- Daltonzaken: bewegend leren positief, geschiedenismethode negatief. Ze willen liever projecten.
- Trots op: iedereen is welkom op school, geen grote klassen, leeruitjes, taakbrief en plannen, juf Lydia, stilwerkkaartjes.

Uit de gesprekken met leraren en ondersteunend personeel

Door de gespreide pauzes hebben we weinig tijd gehad de leerkrachten te spreken. Uit alles blijkt wel dat de leerkrachten erg trots zijn de school en de kinderen. Ze gaan respectvol met elkaar om en alle neuzen staan in dezelfde richting. Een echte lerende organisatie. Hierin schuilt ook meteen het gevaar teveel dingen op te pakken en te weinig tijd voor evaluatie en implementatie te nemen.

Uit de gesprekken met de schoolleiding

De stukken voor de visitatie zien er keurig uit en waren op tijd aangeleverd. Het visitatieverslag is door de directeur en daco gemaakt na input van het hele team. Daarna is het ook in het team besproken. Het daltonboek is in elke klas aanwezig. Er is geen verkort document wat een inval-ler kan gebruiken. Kinderen praten ze wel bij. Er zijn de afgelopen jaren veel wisselingen in het team geweest en ook de directeur is enkele keren langere tijd uit de running geweest. Bovendien is de vorige daco vertrokken. Ook is de leerlingenpopulatie anders geworden en zijn er nieuwe methodes ingevoerd. Allemaal redenen dat het daltongehalte pas de laatste jaren weer in de lift zit. Er is teamscholing ingezet en er zijn DOP-groepen gevormd: toetsing, inrichting, doelen/reflectie en vergaderen. De leerkrachten konden zelf aangeven in welke groep ze zitting wilden nemen. Er is ingezet op reflectie en coaching-gesprekken. Voor een aantal leerkrachten is loslaten erg lastig. Agendapunten voor de komende jaren zijn: werken met doelen uitbreiden, portfolio en DKC

Uit de gesprekken met ouders

Gesprek vindt plaats met 5 ouders, elke ouder vervult binnen de school een taak (MR, schoolpleincommissie of penningmeester). Ouders hebben de Sint Jozef gekozen op basis van eigen ervaringen, veel activiteiten voor de leerlingen, daltonidentiteit en de laagdrempeligheid. Wat ook meegespeeld heeft bij hun keuze zijn: Goede ervaringen die ze gehoord hebben van andere ouders, de sfeer en de openheid die ze vanaf het begin hebben ervaren. Ook voor de ouders voelt het als een hele plezierige school.

Meerwaarde van dalton is dat 'bijna' alle leerlingen elkaar kennen omdat er veel wordt samengewerkt. Ouders die al kinderen op het voortgezet onderwijs hebben, ervaren dat hun kind een voorsprong heeft, met name waar het gaat om plannen en zelfstandigheid.

Ouders worden betrokken bij de school door middel van Social Schools, hierin wordt toegelicht waarom bepaalde beslissingen worden genomen. Tijdens de ouderavonden krijgen de ouders ook informatie over de school en daar wordt ook dalton duidelijk benoemd, vooral begin van het schooljaar. Afgelopen periode wordt er meer gewerkt met ICT, dit wordt vooral opgepakt door de jonge leerkrachten.

Ouders geven aan als verbeterpunt voor de Sint Jozef dat ze heel graag zien dat de werkdruk verminderd wordt voor de leerkrachten. Sinds afgelopen jaar voelen ouders aan dat er meer grenzen worden aangegeven vanuit de leerkracht, en dat de relatie ouders- kind-school meer centraal is komen te staan.

De ouders wensen de school een groter schoolplein toe, dit brengt nog wat frustratie met zich mee. Schoolpleincommissie druk in overleg met de Gemeente en bijbehorende partijen. Daarnaast hopen ze dat er voldoende leerlingen blijven komen, promotie naar buiten blijven brengen.

Erg fijn, positief en mooi gesprek, ouders zijn erg tevreden.

Uit de gesprekken met het bestuur

naam bestuurslid: Philip Messak (directeur-bestuurder)

Daltonschool St Jozef valt, samen met 32 andere scholen onder de Bisschop Möllerstichting. Het managementteam wordt, naast Philip Messak, gevormd door Dominicus Hooghiemstra (directeur onderwijs en innovatie) en Werner Welting (controller).

De stichting heeft alle onderwijsvormen, behalve het SBO.

De scholen hebben autonomie. Er is voldoende facilitering voor de scholen, mits er een goed plan overlegd kan worden.

De leerlingaantallen zijn stabiel. Er is echter wel een goede samenwerking nodig om krimp tegen te gaan.

Bij BMS is een opleiding voor zij-instromers. Bij schoolleiders is erg geïnvesteerd in spiritualiteit en omgang met veranderprocessen.

Er wordt in de toekomst ingestoken op meer samenwerken (leren van elkaar d.m.v. collegiale consultatie).

Bij aanstellingen voorkeur voor daltonminded personeel. Het bestuur is bereid financieel bij te springen als er extra kosten gemaakt worden om het daltononderwijs op de school te versterken (cursussen).

beoordeling

nr	Beoordelingskader	ontwikkeling	
		O	V
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*		X
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen		X
2	Zelfstandigheid		X
3	Samenwerking		X
4	Reflectie		X
5	Effectiviteit - doelmatigheid		X

* niet van toepassing bij licentieverlening

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Geen licentie verlenen	Na versnelde visitatie licentieverlening twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor vijf jaar verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Over twee jaar versnelde visitatie (bij de vijfjaarlijkse visitatie)	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

Aanbevelingen die met een plan van aanpak opgenomen worden in de schoolreactie

Aanbeveling	Omschrijving
Nr. 1	Gebruik komend jaar om te evalueren optimaliseren en implementeren van jullie hebben opgestart. Versterk hetgeen wat er in jullie visie echt toe doet en overweeg of je met andere zaken door wilt gaan.
Nr.2	Laat meer los en vergroot eigenaarschap van kinderen (eigen inbreng van kinderen op hun leerproces vergroten, zowel op cognitief, creatief en sociaal gebied).
Nr.3	In jullie daltonboek staat keurig beschreven wat er allemaal plaatsvindt, toch zien we dit niet in alle groepen terug (zie ook aanbeveling 1).
Nr.	
Nr.	

slotopmerkingen

Wij willen het team bedanken voor de genoeglijke visitatiedag.
Er heerst rust in de school, ouders ervaren de school als gezellig en laagdrempelig. Er is onderling respect. Tevreden ouders/leerlingen.
Open sfeer bij ouders/leerkrachten/leerlingen.
Welkom gevoel.
Er zijn veel nieuwe ontwikkelingen ingezet.
Er staat een duidelijk doorgaande lijn.
Enthousiast team. Hoge betrokkenheid van leerlingen.

Tip:
Website aantrekkelijker maken voor nieuwe ouders (Dalton belangrijker dan BPS).
Verwerk eerst aanbeveling en begint daarna pas met iets nieuws.
Ga veel bij elkaar en bij andere scholen kijken.

Ondertekening voorzitter visitatieteam

naam	handtekening	datum
		18 november 2019

Schoolreactie op de visitatie

Overige opmerkingen en ervaringen m.b.t. het verloop van de visitatie. hierbij valt te denken aan: opstelling visiteurs, dagrooster, gevoerde gesprekken, etc.

N.B. Dit zijn opmerkingen van de school zèlf. Deze opmerkingen kunnen dus afwijken van de "slotopmerkingen" genoemd in het visitatieverslag.

We zagen uit naar de visitatiedag. De afgelopen jaren zijn we, als volledig team, samen aan de slag gegaan om de dalton toekomst vorm te geven. Dit samen oppakken heeft zoveel meer waarde dan alleen de nieuwe leerkrachten te scholen voor hun certificaat.

De commissie heeft deze ontwikkeling goed kunnen zien. We zijn nu op het punt aanbeland om de diverse experimenten rondom bv 'werken met doelen', om te zetten in een duidelijk (werkbaar) doorgaande lijn.

De commissie stelde zich ontspannen en relaxed op hetgeen prima bij onze school past. De visiteurs hebben veel contact met de leerlingen gehad. Een aantal leerkrachten hadden gehoopt op iets meer vragen naar hen toe, maar het merendeel heeft het overleg als positief ervaren.

Kortom: het was een fijne dag. Dank daarvoor, Jan, Mirjan en Marije!

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

aanbeveling 1. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Gebruik komend jaar om te evalueren optimaliseren en implementeren van jullie hebben opgestart. Versterk hetgeen wat er in jullie visie echt toe doet en overweeg of je met andere zaken door wilt gaan.
actie	Evalueren is een proces wat continu doorgaat. We hebben tijdens onze scholing meerdere experimenten uitgevoerd. Nu willen we keuzes maken om een doorgaande lijn te bewerkstelligen. Het werken met doelen moet voor rekenen in mei 2020 staan als een huis. De flexibele werkplekken moeten werkbaar zijn voor leerlingen en leerkrachten en onze daltonafspraken zullen opgenomen worden in het daltonboek
uitvoerenden	Daco, daltonleerteam en volledig team
tijdvak	Januari – juni 2020 De jaren daarna willen we evalueren, vasthouden wat goed werkt en een aantal zaken breder trekken
scholing/ externe ondersteuning	Saxion hogeschool in bovengenoemde periode
toelichting	Naast wat genoemd staat bij ‘actie’ willen we ook goed kijken naar de leerling en leerkrachtvaardigheden. Als afspraken niet goed lopen kan dat liggen aan het ontbreken van expliciete instructie, het moeilijk vinden om los te laten. De flow die we nu hebben willen vasthouden en indien nodig zullen we korte scholings/ontwikkelingsmomenten inkopen.
aanbeveling 2. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	Laat meer los en vergroot eigenaarschap van kinderen (eigen inbreng van kinderen op hun leerproces vergroten, zowel op cognitief, creatief en sociaal gebied).
actie	De stap die we gezet hebben bij rekenen (doelenboekje) is een goede start. Leerlingen kiezen zelf hoe ze hun doel willen bereiken en ook met welke middelen. Dit willen we breder trekken. Ook het keuzewerk willen we kritisch onder de loep nemen en het ontwikkelen van een portfolio staat op de planning.
uitvoerenden	Team
tijdvak	Schooljaar 2020 – 2021 en verder
scholing/ externe ondersteuning	Saxion (start portfolio)
toelichting	De positieve ervaringen die leerkrachten opdoen met hoe het de leerlingen motiveert om aan hun doelen te werken en hoe ze daar zelfreflectie op kunnen toepassen geeft hen vertrouwen om meer los te durven laten en de leerlingen meer eigenaarschap te geven.

aanbeveling 3. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	In jullie daltonboek staat keurig beschreven wat er allemaal plaatsvindt, toch zien we dit niet in alle groepen terug (zie ook aanbeveling 1).
actie	Evaluatie daltonafspraken en hoe daarmee omgegaan wordt. Daco agendeert deze op bouwvergadering; zal met kijkwijzer de groepen gaan bezoeken....ook willen we weer ruimte geven aan collegiale consultatie door dit in te roosteren.
uitvoerenden	Daco, leerteam dalton en team
tijdvak	Mei 2020
scholing/ externe ondersteuning	Geen
toelichting	Daar we het daltonboek onlangs geëvalueerd en aangepast hebben, verbaasde ons deze aanbeveling enigszins. Fijn dat hij opgemerkt werd, waardoor we dit meenemen in onze planning.

aanbeveling 4. (letterlijk overnemen uit visitatieverslag)	
actie	
uitvoerenden	
tijdvak	
scholing/ externe ondersteuning	
toelichting	

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

naam	functie	handtekening	datum
	directeur		
	visitatievoorzitter		6-1-2020

Dit verslag wordt binnen drie weken na ontvangst (het liefst per e-mail als Wordbestand) opgestuurd naar de
visitatievoorzitter, die dit binnen vijf weken na de visitatie opstuurt naar de inhoudelijk medewerker visitaties van
de NDV.